

Záznam z 3. jednání 2. pracovní skupiny (PS2) Uhelné komise pro stanovení parametrů pro případný útlum zdrojů a problematiku legislativy

Datum konání: 15. ledna 2020 od 14:00 do 16:00 hodin v místnosti č. 244 v budově Ministerstva průmyslu a obchodu, Na Františku 1039/32

Účast: Ing. Daniel Beneš, MBA (SP ČR), Jan Rovenský (Zelený kruh), Ing. Pavel Zámyslický, Ph.D. (MŽP), Ing. Tomáš Vrbík (zástup za Ing. Vladimíra Dlouhého, CSc. (HK), Ing. Martin Štemberka, Ph.D. (ČBÚ), Mgr. Jan Mraček (Karlovarský kraj), prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc. (UJEP), Ing. Vladimír Rouček (KZPS), Mgr. Markéta Marinková (OS PHGN), Ing. Pavel Pustějovský (PSP ČR), Mgr. Kristína Šabová (Zelený kruh), Ing. Pavel Farkač (Ústecký kraj), Ing. Zbyšek Sochor, Ph.D. (MPO), Ing. Dana Balcarová (PSP ČR)

Host: JUDr. Zuzana Krejčířiková (SP ČR, jako zapisovatelka), Ing. Tomáš Smejkal (MPO)

Omluveni: JUDr. Jan Kudrna, Ph.D. (MPSV), prof. Ing. Stanislav Mišák, Ph.D. (Moravskoslezský kraj)

Záznam:

1) Agenda

Pan Rovenský zahájil třetí zasedání PS 2 a představil agendu zasedání. Nikdo nenavrhoval žádné změny **agendy, která byla schválena** jednomyslně všemi členy.

2) 4. zasedání Uhelné komise

Pan Rovenský shrnul 4. zasedání Uhelné komise (slide 3 prezentace). Uhelná komise schválila harmonogram své činnosti do konce roku 2020 (PS 3 bude schopna dopady posoudit až po schválení výstupů PS 1 a PS 2 a tedy její činnost bude do konce roku 2020) a 3 varianty možného odstupu od uhlí, se kterými bude dále pracováno. Pan Rovenský představil harmonogram činnosti Uhelné komise po měsících. Pan Beneš doplnil, že činnost Uhelné komise může i po září 2020 pokračovat – na základě rozhodnutí vlády – při implementaci doporučení Uhelné komise.

Pan Beneš doplnil, že na Uhelné komisi odprezentoval dosavadní legislativní výstupy PS2, část Uhelné komise byla nicméně ovlivněna tím, kdo byl uveden jako autor legislativních výstupů a tedy že legislativní výstupy byly brány jako výstupy Frank Bold a nikoli PS 2. **Je proto nutné, aby výstupy PS 2 byly označeny jako výstupy PS 2 pod hlavičkou PS 2. PS 2 se jednomyslně usnesla, že materiály bude označovat jako výstupy PS 2 bez uvedení konkrétních osob jako autorů.**

Paní Marinková se zeptala, jak je to vlastně s variantami útlumu, když je u května uvedeno „variantě maximální výkon v daném roce nebo maximální emise z uhelných zdrojů v daném roce“ – již bylo tedy o kritériích útlumu rozhodnuto? Pan Beneš a pan Rovenský uvedli, že tato citace pochází z materiálu předloženého na Uhelnou komisi ze strany MPO/MŽP. Rozhodnutí o útlumu bude muset být přijato na základě analýzy výrobní přiměřenosti ČEPS a zajištění

bezpečnosti dodávek. Pan Farkač položil dotaz, odkud pocházejí tyto tři časové scénáře. Pan Rovenský odpověděl, že to poprvé zaznělo od ministra Havlíčka s tím, že vývoj může být i rychlejší z důvodu vysokých cen povolenek CO₂. Pan Farkač se zeptal, jak vláda může rozhodnout na základě doporučení Uhelné komise, když dopady PS 3 posoudí až později? Pan Beneš uvedl, že v září bude předložen vládě aktuální stav analýz/prací/doporučení Uhelné komise, byť se bude jednat o meziinformace. **Pan Rovenský současně uvedl, že PS 3 bude do září pracovat z hlediska dopadů ve variantách a po rozhodnutí vlády bude rozpracována konkrétní varianta.** Pan Farkač uvedl, že by chtěl uvést do zápisu, že by doporučoval, aby šel na vládu až materiál s posouzením všech dopadů. Pan Rovenský a pan Beneš uvedli, že **dopady musí posuzovat PS 3 a ta předkládat v tomto ohledu výstupy a doporučení Uhelné komisi.** Pan Pustějovský uvedl, že bychom se měli věnovat primárně práci PS 2 a parametrům.

Pan Rovenský a pan Beneš uvedli, že práce PS 2 se musí vázat na plénum Uhelné komise, které bude buď 9. nebo 16.3.

3) Reporting z PS1

Pan Beneš uvedl reporting ostatních PS. Pan Zámyslický uvedl aktivity v PS 1 (časové řezy, bilance – uhlí, jádro, plyn, OZE) a současně otevřel otázku založení modelové miniskupiny požadované na posledním zasedání PS 2. Pan Pustějovský se zeptal, z jaké datové základny vychází MPO/MŽP. Pan Zámyslický uvedl, že vychází z dat z NIKEPu, modely ČEPS. Pan Rouček se dotázal na otázku náběhu jaderných bloků – bude uveden jeden termín nebo více, a jak bude pracováno s elektromobilitou. Pan Zámyslický uvedl, že počítá s nástupem elektromobility dle modelu od EGÚ. Ohledně jádra tendence bude mít více variant. **Členové PS 2 se shodli na tom, že členové PS 2 mohou automaticky docházet jako hosté na PS 1 a tedy není nutné zakládat novou skupinu. PS 2 současně může požádat PS 1 o představení její činnosti. Členové se shodli na metodě reportingu PS 1 vůči PS 2 bez založení nové skupiny.**

4) Klasifikace zdrojů a kritéria pro odstavování zdrojů

Pan Beneš představil prezentaci ohledně kritérií pro klasifikaci zdrojů a stanovení kritérií pro odstavování a přechod na jiná paliva. Pan Beneš uvedl, že Svaz průmyslu a dopravy nemá zatím jasný mandát, toto je pouze otevření diskuse. Pan Rovenský otevřel diskusi ke klasifikaci zdrojů.

Pan Pustějovský vyjádřil jako představil průmyslové energetiky preferenci variantě 2. Pan Pustějovský dále preferuje technicko-administrativní přístup. Pan Beneš uvedl, že varianta 2 je nejvhodnější, ale měla by být doplněna o procentní podíl tepla v dodávce proto, aby se mohlo jednat o teplárnu. Paní Šabová uvedla, že u každé varianty chybí detailnější vymezení, kromě varianty 1 (paní Šabová preferuje) chybí i kvantifikace (třeba jako má směrnice o IED). Definice průmyslové energetiky je podle paní Šabové těžko uchopitelná. Pan Beneš uvedl, že všechny varianty byly napsány úmyslně obecně – k diskusi a vysvětlil logiku variant. Mezi členy byla dále diskutována definice průmyslové energetiky, kterou vznesli oceláři. Pan Pustějovský vysvětlil úkoly a cíle průmyslové energetiky. Pan Rovenský položil otázku ohledně definice teplárny. Pan Pustějovský uvedl, že bychom měli použít teplárenský součinitel (který je zpravidla více než 50 %). Pan Smejkal uvedl, že na MPO mají seznam 81 zdrojů z roku 2015 –

elektrárna, teplárna, střední, malá, závodní energetika. **Pan Beneš navrhl, že by Svaz průmyslu a dopravy zkusil tento seznam syntetizovat, porovnat s návrhy klasifikace, které jsou uvedeny v prezentaci a zaslat členům PS 2. PS 2 by pak tento návrh diskutovala a schválila příště. Pan Rovenský uvedl, že by Svaz průmyslu tedy otestoval seznam MPO s kritérii klasifikace. Členové tento postup jednomyslně schválili.**

Pan Beneš otevřel diskusi ke kritériím pro odstavování. Pan Rovenský vyzval všechny členy k vyjádření.

Pan Beneš uvedl, že je zastáncem technicko-administrativního přístupu, protože zavádět další nástroje by nemuselo být odbornou veřejností pochopeno. Pan Beneš se současně přiklonil ke snižování emisí CO₂, neboť ostatní kritéria nemusejí být zcela objektivní a nejsou jasnými kritérii (různá účinnost, aj.). Jakékoli pořadí vznikne je pak nutné testovat výrobní přiměřeností ČEPSu. Pozice Svazu průmyslu vznikne však až 21.1.

Pan Vrbík uvedl, že HK nemá vydiskutovaný názor, ale v principu se ztotožňuje s pozicí pana Beneše.

Pan Mraček uvedl, že technicko-admin. přístup je objektivnější.

Paní Balcarová podpořila emisní intenzitu.

Pan Rouček uvedl, že by měly být zhodnoceny všechny výhody a nevýhody u všech kritérií.

Paní Jílková potřebuje další čas k diskusi.

Pan Zámyslický uvedl, že emisní intenzita má smysl, ekonomicky-tržní přístup si lze představit jako carbon floor price, ale obtížně v případě ČR. S tímto kritériem souvisí dvě věci - mít spolehlivá data k emisní intenzitě, k jakému časovému období počítat, a jak by se emisní intenzita měla zpříšňovat.

Paní Marinková preferuje cestu „podmínky realizace přechodu na jiný zdroj“ – když něco odstavím, je třeba říci dopady a podle toho rozhodnout, zda nahradím a jak.

Paní Šabová preferuje technicko-admin. přístup, neboť ekonomický přístup je méně zacílený, překračoval by vlastně cíl Uhelné komise. Tento nástroj by rovněž dopadal na všechny zdroje, ne jen na ty, které se mají odstavit. Paní Šabová považuje za transparentní faktor pak emisní intenzitu.

Pan Pustějovský je zastáncem technicko-admin. přístupu, emisní intenzita je jasnou preferencí, je ale dobré, že jsou uvedeny i ostatní kritéria – přechod na jiná paliva, dopad na soustavu.

Pan Farkač uvedl, že zvolením technicko-admin. přístup násobíme váhu politického rozhodnutí. Pozice Ústeckého kraje je rovněž preference technicko-admin. přístupu, nicméně na základě více kritérií. Analýza ČEPS uvádí, že už v roce 2030 bude mít energ. soustava problém, takže je třeba brát jako kritérium bezpečnost soustavy.

Pan Sochor uvedl, že čitelnější je technicko-admin. přístup. Tržní přístup je těžko predikovatelný z hlediska dopadů. Technicko-admin. přístup bude vyřazovat konkrétní zdroje, je to pak politické rozhodnutí.

Pan Štemberka preferuje rovněž technicko-admin. přístup, možná s dalšími nástroji, pokud konkrétně tak emisní intenzitu.

Pan Rovenský uvedl, že z ideových důvodů by dával přednost tržnímu přístupu, přesto se však přiklání k technicko-admin. přístupu a konkrétně k emisní intenzitě. Pokud bude existovat více než jedno kritérium, bude muset mít každé kritérium nějakou váhu, takže navrhl mít jedno kritérium, emisní intenzitu, a tomuto kritériu stanovit hranice, meze (nelze odpojit zdroj tepla pro město, pokud se nenahradí jiným, aj).

Pan Beneš a Rovenský po diskusi shodně uvedli, že dnes PS 2 nebude rozhodovat, ale pouze kritéria diskutovala, většina členů však tenduje k technicko-administrativnímu přístupu a kritériu emisní intenzity. Pan Beneš navrhl další postup – **Svaz průmyslu a dopravy rozpracuje a pošle na všechny členy.** Pan Smejkal uvedl, že MPO již má od roku 2015 81 zdrojů. Pan Rovenský uvedl, že rozdíl v kritériích je v transparentnosti. Pan Zámyslický uvedl, že je MŽP schopno emisní intenzitu dopočítat. Pan Farkač uvedl, že by u zdrojů mělo být uvedeno, zda poskytují podpůrné služby. **Pan Rovenský shrnul – Svaz průmyslu dopracuje seznam kritérií, členové PS 2 pošlou panu Benešovi své připomínky, MŽP zkusí otestovat zdroje podle emisní intenzity.** Členové PS 2 na základě předběžné většinové shody návrh pana Rovenského odsouhlasili.

Usnesení PS 2:

PS2 na základě předběžné většinové shody schválila další rozpracování úkolu a) a b) fáze 2 své činnosti (**stanovení kritérií pro klasifikaci uhelných zdrojů a porovnání s podklady od MPO; stanovení kritérií pro postupné odstavování uhelných elektráren a tepláren a pro přechod na jiná paliva primárně na základě technicko-administrativního přístupu a kritéria emisní intenzity**) a rozeslání členům PS 2 k diskusi.

T: konec 01/2020

Provede: Daniel Beneš (Svaz průmyslu a dopravy)

Pan Farkač poté položil dotaz, zda se zdroje nebudou testovat na základě jiných kritérií. Pan Beneš uvedl, že většina členů se dnes vyslovila pro emisní intenzitu. Pan Rouček uvedl, že máme dostatečný časový prostor, abychom se mohli zabývat případně dalšími kritérii. Pan Beneš uvedl, že na konci samozřejmě bude ČEPS testovat, zda zdroje lze odstavit z hlediska bezpečnosti dodávek. Pan Farkač uvedl, že by požadoval testovat i z hlediska licence na podpůrné služby.

5) Legislativní nástroje

Pan Rovenský předal slovo paní Šabové k úkolu „Navrhnout legislativní nástroje“. Paní Šabová shrnula materiál, který zpracovala a bude rozeslán k diskusi členům PS 2. Primární otázkou je,

zda volit cestu novelizace existujících právních předpisů či cestu nového právního předpisu, materiál je k diskusi členům PS 2.

Pan Rovenský předal slovo panu Štemberkovi, který představil svou prezentaci. Pan Beneš uvedl, že k prezentaci pana Štemberky nemá výhrady; k prezentaci paní Šabové uvedl, že má dvě výhrady – analýza stále řeší zákaz těžby uhlí, což překračuje statut Uhelné komise; analýza předjímá, že by odstavování mělo být prováděno bez kompenzací – což není rolí PS 2.

Pan Rovenský uvedl, že je efektivnější jít rovněž cestou regulace spalovacích zdrojů a nikoli těžby, nicméně s výhradou – PS 2 má identifikovat nástroje, jak spalování uhlí omezit a tedy není řečeno, že se musí jednat o přímé nástroje, omezení těžby uhlí je nepřímým nástrojem, a proto by tento nástroj nevylučoval a priori. Pan Beneš sice souhlasil, ale uvedl, že v určité fázi si musíme říci, že některé cesty opustíme. Pan Štemberka uvedl, že všechna řešení si lze představit, ale ukončení těžby nesníží emise CO₂. Pak Farkač uvedl, že v prosinci jsme uvedli, že v lednu PS 2 rozhodne, zda půjdeme cestou omezení těžby, a proto téma není již k debatě, ale k hlasování. Pan Rovenský uvedl, že by preferoval ponechat otázku zákazu těžby otevřenou do příště. Paní Marinková uvedla, že je proti omezování těžby, již o tomto tématu PS 2 hovoří podruhé. Pan Vrbík uvedl, že jít cestou zákazu těžby nepodporuje, proč rozhodnutí odkládat. Pan Rovenský zahájil hlasování.

Návrh usnesení: PS 2 se již dále nebude zabývat otázkou regulace těžby jakožto nástrojem k dosažení snížení emisí.

PROTI NÁVRHU: paní Šabová

PRO NÁVRH: pan Beneš, pan Zámyslický, pan Vrbík, pan Štemberka, pan Mraček, paní Jílková, pan Rouček, paní Marinková, pan Pustějovský, pan Farkač, pan Sochor

ZDRŽEL SE: pan Rovenský, paní Dana Balcarová

Usnesení PS 2: PS2 se již nebude zabývat otázkou regulace těžby uhlí.

6) Další kroky činnosti PS 2 a různé

Pan Zámyslický uvedl, že PS 1 bude potřebovat kritéria pro odstavování dříve než v květnu. **Pan Rovenský a pan Beneš uvedli, že PS 2 si kritéria schválí na únorovém zasedání a následně je PS 2 přednese na březnovém zasedání Uhelné komise.**

Paní Marinková se zeptala, zda pod Uhelnou komisi spadá i otázka daňových dopadů z hlediska příjmů státního rozpočtu. Pan Rovenský a Beneš uvedli, že dopady se musí primárně zabývat Ministerstvo financí a vláda.

Členové PS 2 jednomyslně schválili harmonogram činnosti uvedený v prezentaci.

Příští jednání PS 2 se bude konat 26.2. od 14 hod do 17 hod v místnosti č. 244 na MPO.

Zapsala: Zuzana Krejčířiková, 15.1.2020

Schválil: Daniel Beneš, Jan Rovenský